

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA

OR-03.152.74.2023

Kraków 13 PAŹ 2023

**Pan
Aleksander Miszański
Poseł na Sejm RP**

Wielce Szanowny Panie Pośle!

Odpowiadając na wystąpienie Pana Posła z 29 września 2023 r. (data wpływu do Urzędu Miasta Krakowa: 4 października 2023 r.) w sprawie fetoru pochodzącego z Oczyszczalni Ścieków Płaszów, uprzejmie informuję.

Urząd Miasta Krakowa oraz inne jednostki i organy związane z ochroną środowiska w ostatnich latach są adresatem interwencji kierowanych przez mieszkańców związanych z uciążliwością odorową na terenie południowo-wschodniej części Krakowa, m.in. rejonu Płaszowa i Rybitw. Na przedmiotowym terenie zlokalizowane są zakłady, których charakter działalności często stwarza sytuacje lub warunki, w których uciążliwe zapachy mogą być wydzielane i rozprzestrzeniane, tj. zakłady przetwarzające odpady, oczyszczalnia ścieków, zakłady garbarskie.

Zgodnie z art. 222 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.) minister właściwy do spraw klimatu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, może określić, w drodze rozporządzenia, wartości odniesienia substancji zapachowych w powietrzu i metody oceny zapachowej jakości powietrza. Niemniej jednak, problem dotyczący uciążliwości zapachowych wciąż pozostaje nieuregulowany prawnie na terenie całego kraju. Emisje zapachowe nie są zdefiniowane liczbowo, a ich ocena ma charakter indywidualny i subiektywny. Przepisy prawne z zakresu ochrony środowiska nie rozstrzygają tego problemu i nie wprowadzają norm zapachowych jakości powietrza.

Wobec okresowego pojawiania się uciążliwości zapachowej towarzyszącej stosowanym technologiom dopuszczonym przepisami prawnymi i wydanymi decyzjami administracyjnymi, podnoszony problem wymaga rozwiązań kompleksowych w sferze prawnej. Ponadto eliminacja uciążliwości odorowej związana jest z modernizacją procesów technologicznych, hermetyzacją obiektów itp. powodujących uciążliwości odorowe, co również powinno być uregulowane prawnie.

Miasto Kraków już od 2017 r. podejmuje działania zmierzające do ograniczenia uciążliwości odorowej na terenie południowo-wschodniej części Krakowa. W 2018 r. na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków wykonany został przez Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie „Raport z badań uciążliwości odorowej na terenie południowo-wschodniej części Krakowa”. Uzyskane wyniki pozwoliły na wyodrębnienie 5 obszarów charakteryzujących się podwyższonym poziomem stężeń zapachowych oraz negatywną oceną sensorycznej jakości hedonicznej. W raporcie określono trzy typy działalności mogącej powodować uciążliwość odorową: oczyszczanie ścieków, garbowanie skór oraz przemysł przetwarzania i kompostowania odpadów.

Badania podzielono na cztery etapy:

- etap I – miał na celu przygotowanie i przeprowadzenie badań społecznych wśród mieszkańców Płaszowa i jego okolic. Etap ten podzielono na trzy zadania: analizę forów internetowych i mediów społecznościowych, badania sondażowe oraz spacerowe badania,
- etap II – polegał na przeprowadzeniu badań terenowych z wykorzystaniem olfaktometra terenowego NasalRangerTM,
- etap III – przeprowadzenie badań z wykorzystaniem chromatografu gazowego. Głównym celem pomiaru była analiza jakościowa i ilościowa lotnych związków obecnych w powietrzu,
- etap IV – wskazanie działań naprawczych w zakresie ograniczenia uciążliwości zapachowych generowanych przez wytypowane zakłady przemysłowe.

Dla opracowania „Programu ograniczania uciążliwości zapachowych obiektów gospodarki ściekowej na lata 2021-2025” w 2018 r. Wodociągi Miasta Krakowa SA przeprowadziły badania uciążliwości na terenie oczyszczalni ścieków Płaszów oraz w jej otoczeniu. Umożliwiły one wytypowanie najbardziej uciążliwych obiektów, co pozwoliło na zdefiniowanie działań priorytetowych w zakresie hermetyzacji i dezodoryzacji w ramach tworzonego programu.

W 2019 r. zorganizowane zostały przez Wydział Kształtowania Środowiska UMK przy współudziale Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Krakowie i Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego spotkania z przedstawicielami zakładów powodujących uciążliwość odorowe. Omawiano możliwości funkcjonowania tych podmiotów gospodarczych w rozbudowywanej wokół dzielnicy mieszkaniowej. W trakcie spotkań przedstawiciele zakładów poinformowali, że podejmują działania w celu modernizacji obiektów dla ograniczenia uciążliwości odorowej oraz deklarują chęć pozostania na przedmiotowym terenie. W efekcie wywieranej presji na usprawnienia technologiczne oraz wzmożonego nadzoru ze strony Straży Miejskiej i WIOŚ część z nich zmniejszyła emisję uciążliwych zapachów. Niemniej jednak zakłady, które nie dysponują środkami na inwestycje, nie zaangażowały się w hermetyzację uciążliwych instalacji.

Biorąc powyższe pod uwagę zarządzeniem nr 735/2019 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 8 kwietnia 2019 r. powołany został Zespół Zadaniowy w celu koordynacji działań dla ograniczenia uciążliwości odorowych na terenie południowo-wschodniej części Krakowa. Zespół spotyka się cyklicznie, dotychczas odbyło się 12 posiedzeń Zespołu. W trakcie posiedzeń analizowane są działania podejmowane przez odpowiednie jednostki oraz ustalany plan działań w celu ograniczenia uciążliwości odorowej na przedmiotowym terenie.

Inspekcja Ochrony Środowiska w ramach ustawowych działań prowadzi kontrole oraz inne czynności wobec podmiotów gospodarczych w celu sprawdzenia czy prowadzona przez nich działalność jest zgodna z przepisami prawa. Zgłaszane przypadki uciążliwości odorowych rozpatrywane są w oparciu o istniejące przepisy i możliwości techniczne pozwalające na ich

weryfikację. Są one weryfikowane zarówno w trakcie działań kontrolnych, jak również czynności podejmowanych na podstawie art. 10b ustawy z dnia 20 lipca 2021 r. o *Inspekcji Ochrony Środowiska* (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 824 z późn.zm.) W związku z powyższym interwencje dotyczące uciążliwości odorowych kierowane są do WIOŚ w Krakowie, który systematycznie przeprowadza kontrole zakładów zgodnie z posiadanymi kompetencjami.

Wodociągi Miasta Krakowa SA od kilkunastu lat realizują działania w zakresie ograniczania uciążliwości zapachowych obiektów gospodarki ściekowej. Mają one charakter długofalowy, a ich celem jest identyfikacja źródeł odorów, ocena skali zjawiska i wykonanie systemów dezodoryzacyjnych.

W ramach przedsięwzięć dotyczących oczyszczalni ścieków „Płaszów” (oprócz rozwiązań zrealizowanych podczas rozbudowy oczyszczalni), dotychczas wykonano w szczególności hermetyzację oraz dezodoryzację:

- stacji zlewnej przyjmującej ścieki dowożone wozami asenizacyjnymi;
- głównego kolektora płaszowskiego, doprowadzającego ścieki do oczyszczalni;
- obiektów technologicznych oczyszczalni: stacji krat, pompowni, koryta pomiarowego oraz zbiorników osadu.

W latach 2021 - 2022 kontynuowano prace dotyczące dezodoryzacji części mechanicznej oczyszczalni. Przeprowadzono remonty zgarniaczy na dwóch osadnikach wstępnych, co pozwoliło na ograniczenie zalegania osadu i flotatu, przyczyniających się do powstawania uciążliwości zapachowych. Ukończono również prace projektowe i uzyskano pozwolenie na budowę dla wielostopniowej stacji dezodoryzacji kolektora bieżanowskiego w rejonie punktu zlewego.

W 2023 r. sfinalizowano budowę wielostopniowej stacji dezodoryzacji kolektora bieżanowskiego, dokonano remontu kolejnego zgarniacza na osadnikach wstępnych, dostosowując jego konstrukcję w sposób umożliwiający całkowite przykrycie obiektu. Dodatkowo opracowywana jest dokumentacja dla przedsięwzięcia obejmującego przykrycie czterech osadników wstępnych wraz z budową stacji dezodoryzacji.

W planach Spółki na kolejne lata przewidziano kontynuację hermetyzacji obiektów technologicznych oczyszczalni ścieków, w szczególności czterech osadników wstępnych. Zakłada się, że niezbędne nakłady na ten cel to ponad 20 mln zł. Wspomniane przedsięwzięcie zostało włączone w zakres kompleksowego projektu modernizacji i rozbudowy oczyszczalni Płaszów, dla którego WMK SA ubiegają się o dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej. Ponadto zgodnie z ustaleniami podjętymi na posiedzeniu Zespołu Zadaniowego 9 października 2023 r., WMK SA wystąpią z wnioskiem o zabezpieczenie środków finansowych w budżecie Miasta Krakowa na realizację zadań związanych z ograniczeniem uciążliwości odorowej.

Na bieżąco prowadzone są również działania oparte na systemie rejestracji zgłoszeń, ewidencjonującym skargi związane z wystąpieniem względnie nasileniem uciążliwości zapachowej. Zgłoszenia trafiające do Zespołu Zadaniowego podlegają weryfikacji, kontroli w terenie, a następnie sporządzana jest dokumentacja, która wprowadzana jest do systemu GIS. Dla każdego ze zgłoszeń podejmowane są niezbędne działania eksploatacyjne, inwestycyjne bądź informacyjne skierowane do właściwych jednostek.

Oprócz działań o charakterze inwestycyjno-remontowym WMK SA uczestniczą w rozwiązywaniu problemu uciążliwości zapachowej także poprzez:

- aktywne uczestnictwo w miejskim Zespole Zadaniowym ds. ograniczania uciążliwości zapachowej w południowo-wschodnich rejonach Krakowa, związanych również z funkcjonowaniem innych obiektów (kompostownia, garbarnia, przedsiębiorstwa odpadowe),

- cykliczne spotkania z zainteresowanymi mieszkańcami Krakowa.

Problemem jest również poprawność wykonania zamknięć wodnych wpustów ulicznych służących do odwadniania dróg oraz parkingów. W trakcie przeprowadzonych kontroli w 73 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości. Jednostka Klimat-Energia-Gospodarka Wodna wystąpiła do wspólnot mieszkaniowych o przebudowę wpustów ulicznych do właściwego stanu technicznego. W uzasadnionych przypadkach sprawy kierowane są do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Krakowie. PINB przeprowadza kontrole, w ramach podejmowanych działań wydaje nakazy oraz sprawdza wykonanie działań naprawczych.

Podmioty prowadzące działalność na tym terenie w zakresie gospodarowania odpadami, która może być źródłem uciążliwości zapachowych na bieżąco podejmują działania w celu zapobiegania i redukcji tych uciążliwości. Wszystkie te zakłady stosują rozwiązania antyodorowe obejmujące m.in. rozpylanie substancji antyodorowych.

Straż Miejska Miasta Krakowa objęła systematyczną kontrolą kompleks handlowy zlokalizowany przy ul. Półtangi w zakresie zbierania i pozbywania się odpadów. Dokonuje monitoringu zakładów emitujących uciążliwości odorowe z użyciem drona. Materiał filmowy po analizie przedmiotowych materiałów przez Wydział Kształtowania Środowiska UMK przekazywany jest do WIOŚ w Krakowie celem podjęcia interwencji w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości występujących na terenie zakładów.

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 1592) zobowiązała posiadaczy odpadów do złożenia wniosku o zmianę posiadanych decyzji w zakresie odpadów (w terminie do 5 marca 2020 r.). W przeciwnym wypadku powyższe decyzje wygasają. Urząd Marszałkowski Departament Środowiska przy rozpatrywaniu ww. wniosków poddaje szczegółowej analizie warunki prowadzonej działalności zakładów w zakresie uciążliwości odorowej. Nowa decyzja wymaga przeprowadzenia kontroli Straży Pożarnej, kontroli WIOŚ i Urzędu Marszałkowskiego oraz uzyskania opinii Starosty (Prezydenta Miasta Krakowa) uwzględniającej wskazania, dotyczące ograniczenia uciążliwości odorowych.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie podejmuje działania związane z potokiem Drwiną Długą. W ramach prac utrzymaniowych wykonano jej udrożnienie oraz wykoszono roślinność. Przeprowadzono inwentaryzację wylotów na Drwinie Długiej.

Ograniczenie uciążliwości odorowej na przedmiotowym terenie jest konieczne i pilne jednak jest to problem skomplikowany zarówno pod względem prawnym, jak i technologicznym. Na przedmiotowym terenie od wielu lat zlokalizowane są zakłady, których charakter działalności często stwarza sytuacje lub warunki, w których uciążliwe zapachy mogą być wydzielane i rozprzestrzeniane. Należy mieć również na uwadze fakt, że modernizacja procesów technologicznych, hermetyzacja obiektów itp. powodujących uciążliwości wymaga nakładów finansowych i ich realizacja nie zawsze może nastąpić w trybie natychmiastowym.

Miasto Kraków, działając poprzez spółki i jednostki miejskie, w tym Wodociągi Miasta Krakowa SA, Zarząd Dróg Miasta Krakowa, Klimat-Energia-Gospodarka Wodna, Straż Miejską podejmuje i będzie podejmowało wiele zadań w tym zakresie niemniej jednak w celu wyeliminowania przyczyn powstających uciążliwości wymagane jest również zaangażowanie innych właściwych podmiotów. Ponadto nadal kontynuowana będzie współpraca z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska w Krakowie, Urzędem Marszałkowskim i mieszkańcami Krakowa, celem ograniczenia uciążliwości odorowych.

Szczegółowe informacje w powyższym zakresie opublikowane zostały na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa (https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=110883).

Jedynie przepisy dotyczące ochrony powietrza atmosferycznego zawarte są w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, zgodnie z którymi eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza może wymagać pozwolenia na emisję bądź zgłoszenia organowi ochrony środowiska - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 kwietnia 2010 r. w sprawie przypadków, w których wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji nie wymaga pozwolenia (Dz. U. Nr 130 poz. 881), rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (Dz. U. Nr 130, poz. 880).

Wszelkie możliwe i dopuszczalne prawem działania dotyczące ograniczenia uciążliwości odorowej, które mogą być podejmowane w obecnych realiach prawnych są realizowane, a ewentualne dalsze czynności mogą zostać podjęte po przyjęciu rozwiązań kompleksowych w sferze prawnej.

Z wyrazami szacunku

PREZYDENT MIASTA KRAKOWA
Jacek Majchrowski

Otrzymują:

1. Adresat
2. Wydział Kształtowania Środowiska
3. Staż Miejska Miasta Krakowa
4. Wodociągi Miasta Krakowa SA
5. Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o.
6. Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego
7. aa

